

Meddelelser fra Selskabet

BELLMAN I DANMARK

Thord Lindé på Bellmandagen i Store Kapel i Lyngby, den 12. august 2018

REDAKTØREN HAR ORDET: RANDI LARSEN

Randi Larsen er gymnasielærer i dansk i Lund, næstformand i SBiD, samt medlem af redaktionsgruppen for Skriftserien og redaktør af *MfSBiD*.

Udgivelser: *C.M. Bellmans salmer*.

Gengivelser på dansk ved Hans Lundsteen (2012) og *Tøm nu dit glas, se Døden på dig venter. Nye vinkler på Bellman* (2015) (b. 7 i skriftserien).

Efter et fantastisk arrangement i Store Kapel i Lyngby med den årlige Bellmandag og efter en sommer, som kan måle sig med en charterrejse til Barbados, er det tid for det næste blad. Vi er kommet ind i efteråret, selv om farven på træernes blade for længst er gulnet, og jeg lægger ud med en del af digtet "Årstiderne" fra Svantes viser af Benny Andersen:

Dagene falder så dystre
Skolebørn vil ikke lystre
Tøj blir forældet
og tårer blir fældet
for efterår er det i Danmark

Hvorfor nu Svantes viser, hvorfor lige Barbados? Jo, de fleste ved jo nok på dette tidspunkt, at den store digter Benny Andersen ikke er hos os mere. Han døde den 16. august i sit hjem. Hans anden kone var jo fra Barbados, og han fortsatte med at komme dér også med sin nye kone.

Vi bringer selvfølgelig en nekrolog over Benny Andersen, som optrådte ved Bellmandagen 2014, og som også leverede forordet til vores store antologi, "Tøm nu dit glas".

Udover anmeldelsen fra Bellmandagen bringer vi en omtale af vores sangaften i Gustafskyrkan i maj og 5 X Bellman ved medstifter af selskabet, Gunnar Syrehn.

I efteråret kommer der først en sangaften, i den svenske Gustafskyrka på Østerbro tirsdag d. 2. oktober, og lørdag d. 17. november afholder vi Fredmandagen, igen i Store Kapel i Lyngby. Et arrangement som omtales mere detaljeret i dette blad. Efter Fredmandagen kommer der endnu et arrangement på KUA, den 29. november, hvor vi gentager succesen fra sidste år. Det er for studerende, medlemmer og alle interesserede. Nærmere information om dette kommer senere.

BELLMANDAGEN I JUBILÆETS TEGN

v. Dorte J. Thorsen

Dorte J. Thorsen er cand. scient i kulturgeografi og journalist på Kristeligt Dagblad. Siden februar 2017 har hun været med i SBiD's styrelse, samt medlem af redaktionsgruppen for Skriftserien og for medlemsbladet.

Borgmester Sofia Osmani byder velkommen til Bellmandagen og bekranser også Bellman-busten

Det blev et brag af en 25-års-jubilæumskoncert d. 12. august 2018, da SBiD, Selskabet Bellman i Danmark, fejrede sit første kvarte århundrede. For nok var vejrguderne ikke med os - men det var alle musikens og lyrikkens musere til gengæld i Store Kapel i Lyngby, som dannede rammen.

Koncerten startede med, at "Det Harmoniske Selskab" spillede Joseph Martin Kraus's ouvertur til operaen Proserpin, skrevet på foranledning af Gustav III til det svenske hof.

Derpå fulgte den højtidelige bekransning af Bellmans buste, som blev foretaget af Lyngby-Taarbæks borgmester Sofia Osmani, inden det blev tid til fællessang, de første tre vers af FE82 "Hvile ved denne kilde".

Så overtog Danmarks mest kendte Bellman-fortolker, skuespilleren og sangeren Nis Bank-Mikkelsen, scenen sammen med guitaristen Jan Sommer. Og det blev til nogle af

Nis Bank Mikkelsen fortolker Bellman med akkompagnement af Jan Sommer

Bellmans helt store epistler, blandt andet FE48 "Solen glimmar" og FE72 "Glimmande Nymph", men også mere ukendte viser blev fremført krydret med både viden og anekdoter om tiden, det svenske sprog og livets gang.

Og så var det tid til de sidste tre vers af FE82 inden pausen.

Efter pausen spillede "Det Harmoniske Selskab" en fejende militærmarch af Weyse, inden den svenske troubadour og Bellmanfortolker Thord Lindé med guitar og sang gestaltede brændevinsapostlen Jean Fredman.

Fredagen inden koncerten havde Thord Lindé spillet og sunget på Selsø Slot – og han har også tidligere optrådt i Danmark. Men for mange af de tilstedeværende var det alligevel første gang, at de oplevede Thord Lindé, som SBiD's tidligere formand og stifter Søren Sørensen efterfølgende sagde følgende om:

"Hans tekstudtale fører os tættere på Bellmans originale stockholmske, end det man oplever hos flere andre Bellmansangere. For svensk er mange ting, og Bellman var - forestiller vi os - lige så ægte en stockholmer, som for eksempel Tom Kristensen var københavnsk."

Det propfulde Store Kapel gav også Thord Lindé meget store klapsalver for både autenciteten – for at se og høre ham er som at se Fredman portrætteret lyslevende - og for et program, der omfattede kendte epistler som FE81 "Märk hur vår skugga", men også mere sjældne sungne Bellman-

viser, samt for en forrygende version af FS21 "Så lunka vi så småningom", der blev sunget som fællessang. Vi sluttede med endnu en fællessang, FS16 "Er jeg født, så vil jeg leve", der blev ledet af arrangementets konferencier Jarl Forsman. Musikken var arrangeret af Henrik Bøggild.

5 X BELLMAN

v. Gunnar Syrén

Gunnar Syrén är doktor fil og docent i litteraturvidenskab, medstifter af SBiD og æresmedlem af Selskabet Bellman i Danmark

1. Hvordan vil du beskrive Bellmans lyrik?

I Bellmans lyrik är för sin tid enastående, och en rättvis beskrivning skulle kräva långa utläggningar. Låt mig därför begränsa mig till en enda aspekt, och en kanske förvånande sådan, nämligen Bellman som upplysningsman. Danmark har därvidlag större teoretiker, framför allt Holberg, men man får leta länge för att finna en sådan lyriker som Bellman, som utan att vara djupsinnig förmår åskådliggöra upplysningstidens människor och människosyn. Det är inte som tidigare högre stånd, utan de enkla

2. Hvad er det, der gør Bellmans lyrik så langtidsholdbar?

Det hänger ihop med svaret på ettan, men också med att i dessa vardagens teman finns geniets förmåga att finna det rätta språket för sina

tankar. Ett språk som aldrig blir vulgärt, men som för samtiden och faktiskt även för människor idag är originellt och friskt.

3. Og hvilken rolle spiller musikken heri?

Musiken spelar naturligtvis en stor roll. Och då framför allt Bellmans förmåga att hitta melodier som passar till hans text. Som antingen understryker texten eller kontrasterar emot den. Och att den i sin rent musikaliska form får lyssnaren att också ta till sig texten.

4. Har du en eller flere favoritter blandt alle Bellmans viser? Og i så fald hvilke (n)?

Det får mig att tänka på en historia. Vilken epistel gillar du bäst? Nummer 1. Varför det? Ja, nummer två då!! Men jag vill hålla fast vid ettan. Ett kanske originellt val, eftersom det

BELLMAN I SVENSKA GUSTAFSKYRKAN

v. Dorte J. Thorsen

är så mycket tal i den, och så få har framträtt med den, och - förlåt mig - inte alltid lyckats få fram att den är en magnifik portal till epistlarnas värld, med Fredman inte som en pajas, utan som prästen inför sin församling. Bellman lägger på ett raffinerat sätt pastor Fredmans predikan på krogen som ett raster över en kristen prästs utläggning från predikstolen. Och gör det med ett språk som balanserar mellan blasfemi och vänlig efterapning av det religiösa språket.

5. Og hvordan er det – her mere end 200 år senere – at skulle fortolke Bellman – også når man som du skriver nye tekster? Er det ligetil eller svært? Og hvorfor?

Jag skriver inga nya texter; de gamla duger. Men tolkar gärna Bellmans visor efter fattig förmåga. Och visst är det svårt. Men svårigheten får inte märkas. När en tolkning är som bäst, lyckas exekutören också få fram vad texten handlar om. I epistel 43 till exempel, där Fredman ivrigt och beskäftigt bistår vid en förlossning, låter det ibland istället som om man vore på en begravning. Låt vara att musikens långsamhet måste besegras. Svårt men inte omöjligt.

Det var en smuk forårsaften, da SBiD, Selskabet i Bellman, holdt sangaften i Svenska Gustafskyrkan på Østerbro i København. Men til trods for solskinnets var alle pladser hurtigt besat, og der måtte findes ekstra stole frem og åbnes ud i siderne, så vi mere end 60 deltagere kunne samles om at synge mange af Fredmans epistler og sange.

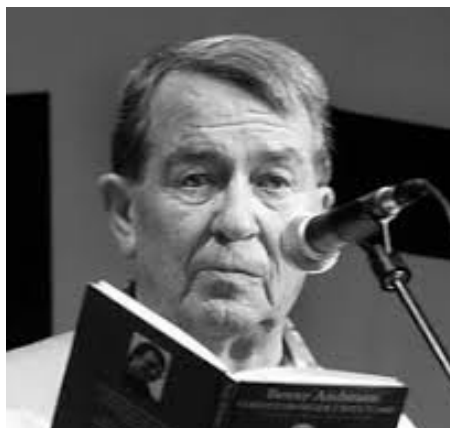
Normalt synger vi i SBiD på både dansk og svensk, men da vi nu var i Svenska Gustafskyrkan, så blev alle viser sunget på svensk, og det lød – helt ærligt – som juleaften i en dansk folkekirke. For mange af de tilstedeværende var herboende svenskere, der havde sunget Bellman i deres skoletid, og stadigvæk glad istemmer viserne, og det kunne høres. For der blev sunget til og igennem, så de skønne viser fik lige præcis den kraft og saft, som de fortjener, og som også blev understreget af de dygtige musikanter. Sangerinden Sisi Cohrt blev akkompagneret af Flemming på Cembalo og tre musikere fra "Il Dilettante", der trofast spiller til vores sangaftener.

Der var også mulighed for at købe både vin, kaffe og ikke mindst ægte svenske kanelbuller.

BENNY ANDERSEN

1929–2018

Nekrolog
v. Randi Larsen
& Dorte J. Thorsen

Digteren, forfatteren og så meget mere, Benny Andersen har forladt os - men vi husker ham med glæde og taknemmelighed, også i SBiD, hvor han blandt andet optrådte på Bellmandagen i 2014. Se her hvad der står i referatet fra den dag for fire år siden: Så var det tid for Benny Andersen at komme på scenen. Han ventede tålmodigt ude bagved, men havde før pausen sunget ivrigt med på fællessangene- og han gav udtryk for, at han nød de originale gamle tekster. Han fik hurtigt hele salen i sin hule hånd – oplæsning krydret med stille små anekdoter om hans svenske aner i forbindelse

med oplæsningen af "Længsel efter Sverige", og uddrag fra "Svantes Viser" - og han fortalte sjovt om faderens glæde over "Vila vid denna källa" som han da også spillede og sang for os. Vi hørte "Vinteraften i Gamla Stan" og blandt andet uddrag af "Menneskekender".

Benny Andersen skrev forordet til selskabets store antologi, "Tøm nu dit glas", og han var også ivrig tilhører ved Sophienholm-arrangementerne i mange år. Danmark har mistet en stor digter og sprogkunstner. Det er sært, at han er død, han der ellers var så levende, som han selv udtrykte sig i et digt.

FORFATTERVEJLEDNING FOR ARTIKLER OG INDLÆG I MF*SBiD*

Vi vil meget gerne have tilsendt materiale til Meddelelser fra Selskabet Bellman i Danmark, også fra nye skribenter. Det kan være artikler om Bellman og Bellman-viser, men det kan også være anmeldelser af Bellman-arrangementer man har deltaget i, både i og udenfor selska-

bets regi. Hvis du vil skrive til bladet, kan du læse en forfattervejledning i nr. 93 eller bestille en hos redaktøren, Randi Larsen, larsen.randi@telia.com.

Manuskriptet til bladet sendes til samme mailadresse, sammen med et foto og præsentation af forfatteren.

AKTUEL BELLMAN-KALENDER 2018

Tirsdag 2. oktober

kl. 17.30:

”SYNG BELLMAN – endnu en sangaften med det danske Bellmanselskab i Svenska Gustafskyrkan”.

Kom og syng med. Der bliver sunget Bellman på både dansk og svensk, og både sange og epistler.

Lørdag 17. november

kl. 15.00-17.00:

SBiD arrangerer Fredmandagen, Stor 25 års Jubilæumskoncert, i Store Kapel på Gyrithe Lemches vej 9, se mere information andetsteds i bladet.

Torsdag 29. november

kl. 15.15:

SBiD arrangerer foredrag og musik på KUA, i nordisk café, nærmere information kommer via mail, hjemmeside & facebook

BELLMANSELSKABET HOLDER STOR 25-ÅRS JUBILÆUMSKONCERT PÅ FREDMANDAGEN!

Lørdag 17. november 2018 kl. 15-17

i Parkkirkegårdens Store Kapel på Gyrithe Lemchesvej 9. Kgs.Lyngby

Der vil foruden koncerten være et kort litterært foredrag.

Der vil kunne købes vin og vand i pausen.

Der er offentlig og gratis adgang.

Koncerten er støttet af
Lyngby-Taarbæk Kommunes Kulturfond
og Den Bøhmske Fond

SALG AF BØGER, CD OG DVD

SBiD skrifter:

- Jens Kr. Andersen: **Bellman og de danske guldalderdigtere.** (1996) (SBiD, 1) **150 kr**
- Søren Sørensen: **Danske Bellmaniana.** (1999) (SBiD, 2) **175 kr**
- Jens Kr. Andersen (red.): **Bellman og Danmark** (2004) (SBiD,3). **300 kr**
- Hans Lundsteen: **C. M. Bellmans salmer.** (2012) (SBiD, 6) **100 kr**
- Erik Harbo m.fl.: **Bellman i Kbh. Bymuseums Havesal.** 1990 (udg. 2012) **Dvd specialpris: 80 kr**
- Erik Harbo: **Bellman om kroer, kvinder og Karons båd.** (17 numre), kun på **MC kasette: 80 kr**
- Bengt Ole Lindberg: **Balladen om Ulla.** (20202) **80 kr**

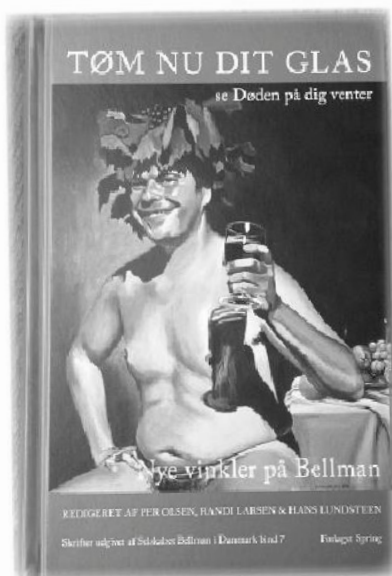
Andre bøger:

- Leif Bohn: **Carl Michael Bellman: Fredmans Epistler & Sange.** På dansk ved Leif Bohn 1997. **150 kr** (pris for ikke-medlemmer er 200 kr).
Henvendelse: Eva Holbek,
Evaholbek@email.dk
- Sophienholmsonetter **125 kr**
- Søren Sørensens **Bellmanroman Sisyphos i slotsvagten.** **75 kr**

Til ovennævnte priser lægges forsendelse.

Bestilling kan ske hos styrelsesmedlem og medlem af Sophienholmudvalget Dorte K. Jepsen:

tlf. 26351844 og mail dj@bellman.dk

I bind 7 i skriftserien, *Tøm nu dit glas, se Døden på dig venter.* Nye vinkler på Bellman, analyserer, fortolker og diskuterer 24 skandinaviske litteraturforskere Carl Michael Bellmans værker, ikke blot *Fredmans Epistler & Sange*, men også andre, mindre kendte sider af det mangfoldige forfatterskab.

Fra Aage Jørgensens anmeldelse i MfSBiD: Jørgensen citerer Per Erik Ljung: "Når det gælder Bellman, er vi ganske mange, som holder liv i maskineriet." Med hvilken formulering der jo altså bliver sat punktum for hele den i alle henseender tungtvejende bog.

Bogen er redigeret af Per Olsen, Randi Larsen & Hans Lundsteen fra selskabets styrelse.

Bogladeprisen er 500,00 kr, medlemmer får 50% rabat ved bestilling til: Forlaget Spring, Taffelbays Alle 7, 2900 Hellerup. michael@forlagetspring.dk

SELSKABET BELLMAN I DANMARK:

Formand:

Musiker *Henrik Bøggild*

Næstformand:

Gymnasielærer, mag.art.
Randi Larsen

Sekretær:

Journalist, cand.scient
Dorte J. Thorsen

Kasseimester:

Civiløkonom
H.D. Georg Teddy Amsinck

Styrelsesmedlemmer:

Skuespiller *Jarl Forsman*
Bioanalytiker *Dorte K. Jepsen*
Cand.mag. *Flemming Klyver*
IT-kyndig: *Mogens Schmidt*
Ph.d i nordisk litteratur:
Jacob Ølgaard Nyboe

Tilknyttet styrelsen:

Advokat *Claus Arup*
Skuespiller *Nis Bank-Mikkelsen*
Revisor *Jytte Løvaa*
Revisorsuppleant *Geert E. Petersen*

Redaktion af skriftserien:

Randi Larsen
Dorte J. Thorsen
Henrik Bøggild
& som konsulent:
Jacob Ølgaard Nyboe

Sophienholmudvalg:

Dorte Jepsen
Henrik Bøggild
Dorte J. Thorsen
Jarl Forsman
& *Flemming Klyver*

Hjemmesideudvalg:

www.bellman.dk
Dorte J. Thorsen
& *Mogens Schmidt*

**Ansvarshavende redaktør af
MfSBiD:**

Randi Larsen.

Layout:

Maria Thilo

Tryk:

Henrik Bøggild

Udgiver:

Selskabet Bellman i Danmark

**Bidrag med korrektur og redigering
af dette nummer:**

Henrik Bøggild
Dorte Jepsen
& *Dorte J. Thorsen*

Jarl Forsman som konferencier med det harmoniske selskab i baggrunden

INDHOLD:

- S. 2 LEDER, V. RANDI LARSEN
- S. 3 REFERAT AF BELLMANDAGEN V. DORTE J. THORSEN
- S. 6 5 X BELLMAN, V. GUNNAR SYREHN
- S. 7 SANGAFTEN 8/5 I SVENSKA GUSTAFSKYRKAN,
V. DORTE J. THORSEN
- S. 8 NEKROLOG OVER BENNY ANDERSEN
V. RANDI LARSEN & DORTE J. THORSEN
- S. 9 PRAKTISKE OPLYSNINGER OG KALENDER